

מדינת ישראל

משרד הממשלה

משרד

מס' 16/6
מס' 412

פרוטוקול

ישיבת מיום 18 במאי 1996

צורה 2

תיק מס'

16/6
מס'

מחלקה

שם תיק: ועדת כהן-קדמי בענין ילדי תימן - פרוטוקול
מישיבות הועדה - סדרה ב - פרוטוקול מיום

ג-9748/6

מזהה פיזי

מזהה פריט: 000ec0i

11/07/2016

תאריך הדפסה

כתובת: 2-109-3-6-7

ועדת חקירה טמלוביץ בענין פרשת
העלום של ילדים מגיני עולי תימן
בשנים 1954-1948

49

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 18/3/96

חברי הוועדה:

- יו"ר - שופט בדימוס - יהודה כהן .
- חברה בוועדה - שופטת בדימוס - דליה קובל
- חבר בוועדה - אלוף במילואים - דוד מימון

מיגוון שירותי פרוטוקול

- * רישום פרוטוקולים בוועידות, בוררויות, בתי משפט
- * הקלטות ופיענוח סרטים וקסטות
- * תירגומים מקצועיים בכל השפות
- * אספקת כח אדם מקצועי משרדי וטכני
- * הדפסות על מחשב
- * הדפסות על לייזר

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18/3/96

חברי הוועדה:

יו"ר - שופט בדימוס - יהודה כהן.
 חברה בוועדה - שופטת בדימוס - דליה קובל
 חבר בוועדה - אלוף במילואים - דוד מימון

העד - מר יחיאל דנין

היו"ר: אני פותח את ישיבת הוועדה היום 18/3/96 18/3/96. העד הראשון מר יחיאל דנין בתיק 104/96. מר דנין אני מזכיר לך שעליך לומר את האמת, את כל האמת ורק את האמת.
 מר דנין, היינו רוצים רק לדעת פרטים בקשר למשפחה. אתם באתם מתימן?

יחיאל: באנו מתימן, כן.

היו"ר: גם כן בשנת '49?

יחיאל: נכון.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היו"ר: ואחיד שאושפז בבי"ח דג'אני, הוא בא עם המשפחה מתימן,
 זאת אומרת שהוא נולד שם?

יחיאל: הוא יליד תימן, אנחנו עלינו 4 אחים, יחד עם בני משפחה.

היו"ר: הוא היה בן 6?

יחיאל: הוא היה האח הצעיר, בערך בן 6, האח הצעיר, כן.

היו"ר: אתה אחיו?

יחיאל: אני לפניו, בשנה, זאת אומרת.

היו"ר: זאת אומרת, שאתה הגעת מתימן?

יחיאל: אני גם כן הגעתי מתימן, נכון.

היו"ר: ואיפה שיכנו אותכם? באיזה מחנה?

יחיאל: אנחנו הגענו בתחילה לראש העין, ולאחר מכן, בערך כשבוע
 לאחר שהגענו לראש העין משפחתנו חותיקה בארץ, במושב
 אלישיב, לקחו אותנו לשם. סבי וסבתי ודודי גרו באלישיב,
 לקחו אותנו לשם. שחינו שם זמן קצר, חיות והאח חלה, אז
 משם אישפזו אותו לבית חולים.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היו"ר: הוא חלה באלישיב?

יחיאל: לא, הוא הגיע עימנו כבר חולה בדרך.

כ.ה. מימון: אבל הלך לבית חולים כשהייתם באלישיב?

יחיאל: כן, דוד שלי לקח אותו לשם.

היו"ר: טוב, באלישיב הייתם משוכנים באוחלים?

יחיאל: לא, היינו מעט זמן אצל המשפחה, אצל סבי

היו"ר: אה, אצל המשפחה

יחיאל: לאחר מכן, היות ואנחנו היינו

היו"ר: סליחה, אני מבקש רק פרטים שמועילים לנו.

יחיאל: לא, לגבי השאלה הזאת. אחרי שגרנו באלישיב זמן קצר מאד.

היו"ר: אבל משם הוא נלקח לבית חולים?

יחיאל: נכון.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היו"ר: אתם גרתם אצל סבך באלישיב?

יחיאל: כן, באותם הימים.

היו"ר: לבית החולים, אתם לקחתם אותו?

יחיאל: לא, דודי לקח אותו.

היו"ר: טוב, דודך, דודך.

יחיאל: אני הייתי ילד צעיר

היו"ר: אתם, זה לא אתה. אני לא התכוונתי

כ.ה. קובל: זה המשפחה

יחיאל: המשפחה, כן.

היו"ר: לקחתם אותו, ביוזמתכם, זאת אומרת הוא היה חולה, אתה אומר שהוא היה חולה עוד בדרך

יחיאל: הוא היה עוד חולה קצת בדרך, נכון.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היו"ר: כן

יחיאל: והדוד שלי לפי דבריו לקח אותו לרופא בחדר, וחרופא
 חמליץ, להפנות אותו לבית חולים

כ.ה. מימון: לדג'אני?

יחיאל: כן.

כ.ה. מימון: בן כמה אתה היית?

יחיאל: איך?

כ.ה. מימון: באיזה גיל היית אתה?

יחיאל: אני בערך בן שבע וחצי, שמונה.

כ.ה. קובל: אז מחדרה אישפזתם אותו בבית חולים דג'אני ביפו?

יחיאל: כן. חרופא בחדרה חמליץ לאשפז אותו

כ.ה. קובל: בדג'אני, או חמליץ בבית חולים באופן כללי?

יחיאל: זה, אני לא זוכר את הפרט הזה באופן פרטי, אני מקווה

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954

ישיבה מיום 18 במרץ 1996

שחדוד שלי יגיע והוא ישלים את הפרטים.

היו"ר: ומה קרה בבית החולים?

יחיאל: לפי דברי חדוד שלי, הוא ביקר אותו מספר פעמים, הוא שכב שם בבית החולים, באחת הפעמים כשבא לבקר - הילד איננו. ואמרו לו - נפטר. ביקש לדעת אם כן, אם הוא נפטר פרטים היכן, אמרו לו - אנחנו לא יודעים מאומה, חברת קדישא טיפלה בעניין. זהו.

היו"ר: זאת אומרת שהוא נפטר ונקבר ו... .

יחיאל: טענו כך מסרו בבית חולים.

היו"ר: בסדר, בסדר.

יחיאל: אני לא יכול לאשר שהוא נפטר, כך הם טענו.

כ.ה. מימון: אנחנו מדברים על זה שטענו, בשביל זה אתה פה.

יחיאל: נכון.

היו"ר: אתה יודע משחו בקשר לאופי מחלתו, כאשר הכנסתם אותו? אתה אומר שהוא היה חולה עוד מחדרך.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954

ישיבה מיום 18 במרץ 1996

יחיאל: בדרך, היה משהו שקשור למעיים.

היו"ר: איך?

כ.ה. קובל: מעיים.

יחיאל: חולי במעיים, משהו שקשור למעיים. קשה לי להגדיר בדיוק מהו החולי, אבל מסתבר שקרה משהו במעיים.

היו"ר: עכשיו, כשאמרו לכם שהוא נפטר, וכל סידרי קבורה וחכל כבר נלקחו על ידי חברה קדישא,

יחיאל: כך טענו, כך טענו.

היו"ר: אתם אחרי החודעה הזאת, ביקשתם מבית החולים איזה תעודה? תעודת פטירה של רופא או איזה ציון מקום של הקבר, ממישהו?

יחיאל: עד כמה שאני יודע הדוד שלי לא ביקש. אמרו לו שנקבר, קיבל את הדבר הזה. היות והוא עסק בסוכנות בצפון הארץ, ולא היה לו זמן, ואנחנו כילדים כבר היינו בפנימיות כבר, נשלחנו לפנימיות, שלושת האחים, כי היינו יתומים. יותר נכון, אמנו הגיעה מאוחר אחרינו,

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. מימון: מה שם הדוד?

יחיאל: שמי יחיאל.

כ.ה. מימון: לא, לא. הדוד.

יחיאל: הדוד שלי שלום.

כ.ה. מימון: שלום דנין.

כ.ה. קובל: כשמו של הילד?

יחיאל: בדיוק, הילד הזה נקרא על שמו. נכון.

כ.ה. מימון: תגיד, אתם קיבלתם איזה צו גיוס אחרי כמה שנים?

יחיאל: לא, לי לא ידוע אם הגיע צו גיוס. יכול להיות שחגיע, אבל
 חיות ולנו לא חיתה כתובת מסודרת, כילדים יתומים, היינו
 בפנימייה, אז יכול להיות, ונדדנו ממקום למקום,

כ.ה. מימון: למה לא פניתם לוועדות הקודמות, רק אלינו, וזה כל כך
 הרבה שנים?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954

ישיבה מיום 18 במרץ 1996

יחיאל: האמת שאני הוא זה שחתעוררתי עכשיו לפנות לועדה הזאת, מפני שבועדה הקודמת אה... היתה מין תחושה של, לא יודע, או חוסר ידיעה מובהקת, או חוסר אמון. הרושם שלנו, בכל אופן על פי הנשמע שסוף סוף קמה ועדת חקירה רצינית, ועל כן החלטתי לפנות אליכם.

כ.ה. קובל: יש לי אליך שתי שאלות

יחיאל: כן.

כ.ה. קובל: באיזה פנימיה אתה היית?

יחיאל: אני הייתי בפנימיה בפתח תקוה, פנימית מה שנקרא מנחת ראובן

כ.ה. קובל: כן.

יחיאל: לאחר מכן עברתי בפנימיות אחרות, בכפר הרועה, לאחר מכן סיימתי בכפר חסידים, בכפר הנוער

כ.ה. קובל: ואת מספר תעודת הזחות של אחיך, שלום, זה אתה לקחת מתוך תעודת העולה או שזה אתה הנחת

יחיאל: ממשרד הפנים. אני הוצאתי יש לי כאן תמצית רישום ממשרד

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

הפנים, ותעודת הזהות שלו היא במספר רודף אחרי, כמו
 שהאחים שלי הקודמים, אני בדיוק מספר רודף אחריהם. יש לי
 כאן בקשה לתמצית רישום, אם אתם רוצים.

כ.ה. מימון: אין לכם איזה ניירות של האח?

יחיאל: לא, זה מה שיש לי. תמצית רישום. הדוד שלי...

כ.ה. קובל: אפשר לצלם את המסמך?

יחיאל: כן, בבקשה. להוכיח, שזה מספר זהות רץ. לא רק זאת, גם
 תאריך עלייה זה

כ.ה. מימון: בסדר, זה ברור. אמור לי, בחקשר לחינוך שלכם
 בפנימיות. בחקשר לשאלה של השופטת דליה. בפנימיות שהיית,
 היו עוד ילדים תימנים יתומים או אחרים?

יחיאל: כן.

כ.ה. מימון: אתה יכול לציין איזה פנימיות היו?

יחיאל: כן, אמרתי. קודם כל נחלת ראובן בפתח תקוה

כ.ה. מימון: איך?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

יחיאל: נחלת ראובן בפתח תקוה. ברחוב מונטיפיורי, ואפשר לומר שרוב הילדים שהיו עימנו, היו ילדים יתומים, או יתומים לגמרי, או יתומים מאב או יתומים מאם.

כ.ה. מימון: בגילאים?

יחיאל: בגילאים שלי פחות או יותר.

כ.ה. מימון: 6, 7

יחיאל: 6, 7, 8. ומעלה. גם גיל 13, אחי למשל, שהוא בוגר ממני, היה איתי באותה פנימיה.

כ.ה. מימון: אבל הם יתומים?

יחיאל: חלקם היו יתומים. כן.

כ.ה. מימון: איזה עוד פנימיה?

יחיאל: אחר כך גם בפנימיה שאני הייתי בכפר הנוער הדתי, בכפר חסידים, גם שם היו הרבה נערים תימנים כמוני, שהיו בחלקם יתומים.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954

ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היו"ר: בקשר לשאלה הזו, האם היה איזה מוסד שחיה ממונה על גורלכם? זאת אומרת שחליט להעביר, לחכניס אותכם לפנימיח מסוימת, או להעביר אותכם מפנימיה זו לאחרת, וכו'. הרי זה לא נעשה על ידי מנהלי הפנימיות.

יחיאל: זה בדרך כלל נעשה ע"י עליית הנוער, בדרך כלל. לאחר שבגרתי הבנתי שעליית הנוער היא זו שעשתה את זה, המפקחים שלה, המוסדות, שכחתי לציין פרט חשוב. לפני שהגענו לנחלת ראובן, היינו במחנה, מה שנקרא מחנה גאולה

כ.ה. מימון: בחאשד?

יחיאל: לא, בפתח תקוה, בנתניה סליחה. בנתניה. שם רוכזו מספר גדול מאד מאד של ילדים מילדי תימן, אולי גם עליות אחרות, משם פיזרו אותנו לפנימיות השונות, כנראה על פי מפתח פוליטי, כך אני מבין. משום שאת אחותי שלחו למוסד שמח שנקרא שפיח, של מפא"י, ואותי שלחו לאגודת ישראל, ואת אחי בתחילה שלחו למוסד בירושלים של הפועל המזרחי. אנחנו שלושה אחים, חולקנו כל אחד למפלגה אחרת.

כ.ה. קובל: זה מסקנה שלך שחיתה חלוקה לפי מפתח מפלגתי?

יחיאל: אחרת איך אפשר להסביר. אנחנו שלושה אחים... לוקחים את

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

אחותי לשפיה, את אחי שולחים בחובלה אחרת למוסד של הפועל
 המזרחי, ואותי שולחים למוסד של אגודת ישראל. איך זה
 שלושה אחים, שלושה זרמים שונים?

כ.ח. קובל: בן כמה היה אחיך?

יחיאל: אחי היה גדול ממני בשנתיים. אני הייתי בערך בן שבע
 וחצי-שמונה, הוא היה בערך תשע וחצי, עשר.

כ.ח. מימון: האחות יותר גדולה?

יחיאל: היא הבוגרת. הבכורה. כן.

היו"ר: כן, אבל את העדות הזו, את ההצהרה הזו ששלחו אותם לפי
 פלגים פוליטיים, אתה אומר רק מתוך חסקת מסקנות או שגם
 דיברו על כך ש.. אתה ידעת שכמה ילדים נסעו למוסד זה
 וכמה למוסד זה,

יחיאל: אני יודע מסיבה, כשבאו לקחת את אחותי משפיה, בכינו
 וביקשנו ללכת עימה. היא האחות הבוגרת שגם טיפלה בנו על
 פני תקופה ארוכה, עוד בתימן ובדרך בואנו ארצה. אמרו -
 לא, אתם עכשיו לא יכולים לנסוע. בכינו, ביקשנו לא רצו
 לקחת אותנו. אחרי זמן קצר, באו ולקחו את אחי. אז שוב,
 אותו בכי, ביקשתי לחצטרף לאחי.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. קובל: תזכיר לי, לאן הוא נלקח?

יחיאל: הוא נלקח למוסד תלפיות, פה בירושלים. בכניסה לירושלים.

כ.ה. קובל: שחיה שייך למי?

יחיאל: הפועל המזרחי. הוא שחיה שם מעט זמן, הוא התעקש שם על המדריכים, והוא ביקש להצטרף אלי לנחלת ראובן, לא רצה להיפרד ממני. לאחר בכי והפצרות נענו לו, והוא הצטרף אלי לנחלת ראובן בפתח תקוה.

כ.ה. מימון: והאחות הגדולה בת כמה היתה?

יחיאל: האחות הגדולה היתה בערך בת 12.

כ.ה. מימון: אז זה יחיה נכון לומר שבשפיה קיבלו ילדים לא צעירים בני 6, 7 אלא יותר בוגרים, נכון?

יחיאל: יש להניח. יש להניח. לא יודע. אבל אני יודע, יותר מאוחר שמעתי מאחותי שלאן דווקא. הראיה בנחלת ראובן, היו כל הגילאים. מכיתה א' ועד כיתה ה'. שהגעתי למקום.

כ.ה. מימון: כן, אבל בת 12 זה כבר מעבר לכיתה ה'.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

יחיאל: אפילו ו' היה בנחלת ראובן. אחי שהוא בוגר ממני, הוא הגיע לשם.

היו"ר: יש לי שאלה אליך, האם במוסדות שהיית בהם, ידוע לך שבזמנך מסרו ילדים לאימוץ?

יחיאל: לא, הפרט הזה לא ידוע לי.

היו"ר: לא ידוע לך. עכשיו, איך בחרו ילדים לקחת אותם מהחורים ולהכניס אותם למוסדות, זאת אומרת ממי לקחו ילדים ולפי איזה קריטריון? הבנת אותי? אתה אומר, אני ושני האחים, זאת אומרת אח ואחות נמסרנו למוסדות אלה ואלה. איך הגעתם? האם החורים באו וביקשו שיקחו אותכם ויכניסו אותכם למוסדות ויגדלו אותכם? או איך זה קרה?

יחיאל: אני אסביר. היות ואימי, אנחנו לא חיינו עם אימנו בחו"ל. אנחנו חיינו עם בני משפחה. אימי נישאה לבעל שני. ואי אפשר היה להיות איתה. ובכלל גם אימי הגיעה ארצה כחצי שנה, או שמונה חודשים לאחר שהגענו. שהגענו ארצה יחד עם בני המשפחה

כ.ה. מימון: האבא נפטר בתימן?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

יחיאל: האבא נפטר בתימן. אז כפי שסיפרתי שהיננו באלישיב אצל משפחתי, כיתומים. ושם הבחירו להם, שכיתומים, כך הבנתי יותר מאוחר, שכיתומים או שאתם מחזיקים בהם, או שהמוסדות. ואז, כך התגלגלנו והגענו לנתניה, שם היה הריכוז של הילדים, ומשם פוזרו לכל המוסדות בארץ.

כ.ה. מימון: כל הילדים היו יתומים או היו גם כאלה...

יחיאל: לא, לא. היו חלקם גם לא יתומים. או חלקם במצב כמו שלי.

כ.ה. מימון: אבל הרוב היו יתומים?

יחיאל: אני קראתי לעצמי יתום משום שבאופן מעשי הייתי יתום. לחלכה לא הייתי יתום, היתה לי אמא.

כ.ה. מימון: הרוב היו יתומים?

יחיאל: הרוב היו יתומים.

חיו"ר: ואתה זוכר את שמו של המוסד בנתניה? אמרת לנו?

כ.ה. מימון: גאולה.

יחיאל: נדמה לי שזה היה מחנה גאולה.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. קובל: מחנה גאולה.

יחיאל: עד כמה שזכור לי זה היה מחנה גאולה. זה היה מוסד גדול
 וענק שנוהל על ידי שני מנהלים, זה אני זוכר. מנהל דתי
 ומנהל חילוני,

היו"ר: אתה זוכר את השמות של המנהלים?

יחיאל: אני זוכר את המנהל הדתי, דסברג.

היו"ר: דסברג.

יחיאל: כן, שלאחר מכן עבר לכפר בתיח.

כ.ה. מימון: איפה? בגאולה בנתניה - דסברג?

יחיאל: כן. הוא היה המנהל של מה שנקרא הדתי,

היו"ר: אנחנו שמענו על מוסד בנתניה שקיבל ילדים כנראה יתומים
 מתימן, והם היו שם איזה זמן בטיפול ובפיקוח. האם זה
 יכול להיות אותו מוסד?

יחיאל: אותו המוסד. שם קיבלנו טיפול רפואי, וחלבשה, וכד'.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היינו שמה כמה חודשים טובים.

כ.ה. מימון: איך קוראים לו שוב?

כ.ה. קובל: דסברג.

יחיאל: המנהל זה דסברג. הסימן החיכר, שהוא שהח שנים רבות, עד לא מזמן, בכפר בתיח ברעננה.

היו"ר: האם הוא אמר לאיזה זרם הוא היה שייך?

יחיאל: הוא היה שייך לזרם הדתי.

כ.ה. קובל: הדוד הגיע?

יחיאל: כן.

היו"ר: אתה רוצה להשלים בבקשה?

כ.ה. קובל: מר שלום דנין?

_____: נכון.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

העז - מר שלום דנין

היו"ר: מר שלום דנין, הדוד של מר יחיאל דנין, משלים את העדות.
 אני מזכיר לך שעליך לומר את האמת, את כל האמת ורק את
 האמת.

שלום: כן, בערך בנובמבר '49 הגיעו בני אחותי. יחיאל, שלושה
 בנים, ובת אחת. אותם הימים הייתי בערך בן 20, מיד אחרי
 שחרורי מצה"ל ושלושת ה.. שלושה מהם היו תקופה לא ארוכה
 אצלינו בבית, ועברו למחנה בנתניה. כי אמרו, אלה עליית
 הנוער צריכה לטפל בהם,

היו"ר: אותו מחנה שהוא אמר - גאולה?

שלום: אני לא זוכר את שמו.

היו"ר: בסדר.

שלום: ליד עין התכלת. זה אני זוכר. ונשאר אצלינו הבן הקטן
 קראו לו סאלם, הוא לא הרגיש טוב. הוא היה משלשל, טיפלתי
 בו, אני במו ידי. כשראינו שמצבו לא משתפר,

היו"ר: מחמיר, כן?

שלום: יצאתי איתו לרופא פרטי בשם ד"ר אביאור בחדרה, בדק אותו,

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954

ישיבה מיום 18 במרץ 1996

חשבתי שהוא יתן את הישועה. אז הוא חסביר לי ואמר - ראה, זה עולה חדש, אני מבין שלא באופן רישמי הוא הועבר לרשותכם, הוא בא כבן משפחה. ולכן, אני לא מציע לך לעסוק בזה, הילד חולה, צריך לקחת אותו לבית חולים, לפי כל החסדרים שנהוגים אז. שמעתי בעצתו, לקחתי את הילד. אני לא זוכר מישהו היפנה אותי לבי"ח צהלון, ביפו. אושפז. ביקרתי אותו עוד איזה בערך פעמיים. הוא היה מאושפז. בפעם השלישית, באתי, אני בדיוק, עד כמה שאני זוכר זה היה בסוף נובמבר תחילת דצמבר, אני כבר התחלתי לעבוד בסוכנות היחודית, וניחלתי מעברה בראש פינה. ובביקור הזה, אמרו לי - הוא נפטר. אמרתי - מה זה נקרא? מה זה נפטר? יש לכם את הכתובת שלי, יש לכם את הכל. למה לא הודעתם. אה.. טוב, זהו. נפטר וקברנו. איפה? מה? העבירו אותי מאחד לאחד, מאחד לאחד, ואיך אומרים - נשארתי באמת בלי דבר בטוח, מה קרה. חוץ מאשר מלל, שנאמר לי, בזמנו הייתי צעיר ימים, אני גם האמנתי... אם הם אמרו, אני רוצה להניח שכן.

ואני זוכר שזה היה בדיוק בדרכי לשם, זה היה עם האוטובוס, אנחנו גרים על הכביש הראשי, של חיפה תל אביב, זרקתי פתק לכיוון הבית, צעקתי והמשכתי את נסיעתי. האמת, שמאז אנחנו לא היינו כל כך שקטים. אני סיפרתי את זה לאחותי, לאחר שהגיעה כמו שאמר יחיאל, הגיעה חרבה יותר מאוחר מהם, אז היא הקשתה עלי ושאלה את השאלות. אתה יודע איפה הקבר שלו? אמרתי - לא. אתה ראית, היית בקבורה שלו?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

אמרתי - לא. אבל אמרתי - מה זה? בני ישראל לא יעשו
 עוול. זה לא יכול להיות שהם יספרו לי סיפור. האמת,
 כאשר הדברים לאחר שנים התחילו להישמע כל מיני דברים
 שקרו, ולצערי הרב, במשפחתנו זה מקרה שני, כי אצל קרוב
 שלנו מראש העין, כבר לא בדרך הזו, אלא בלידה של שלישיה,
 והם הופיעו פה

כ.ה. מימון: כן

שלום: מבני עייש, שלישיה שלמה לקחו אותה אחרי הלידה ו...

היו"ר: לא יודעים...

שלום: לא יודעים איפה הם, אין להם עקבות. למרות שאני זוכר
 שאביהם, היה מדבר פה, מה זה כשנה או פחות מזה, שהוא
 ביקר אותם בהתחלה. ואחר כך הכל נותק. אז התחיל להתעורר
 ספק, אולי גורלו כגורל אחד מהם. כי סך הכל הוא היה ילד
 מאד יפהפה, מאד פיקח, מאד ככה עדין כמו שהוא היה ילד.
 בתקופה הקצרה שהוא היה אצלינו בבית, נקשרנו אליו מחר כי
 הוא היה...

היו"ר: אבל מצד שני, קורים מקרים שילדים נכנסים לבית חולים
 ונפטרים מפני שהם חולים מאד. והייתי רוצה לדעת ממך, לפי
 ראות עיניך, או לפי מה שהרופאים אמרו, מה היה מצבו כאשר

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954

ישיבה מיום 18 במרץ 1996

חוא נכנס, ואתה ביקרת פעמיים, ראית אותו. איך אתה ראית אותו?

שלום: חוא איבד נוזלים. איבד נוזלים. כי מחששולים הוא איבד נוזלים. ואז כל ה.. לא צריך להיות רופא אפשר לראות את איבוד הנוזלים. בשביל זה יש ירידה. מה שחספק שחתחיל להתעורר, זה לא אומר שבוודאות שהוא חי. אבל אין גם וודאות שהוא נפטר.

חיו"ר: צריך לבדוק.

שלום: נכון, זה בדיוק. זה מה שאז מנעו מאיתנו. ואני מאמין שלוא זה היה חיוס, אני לא הייתי פוטר אותם בלשמוע תשובות כאלה ולהגיד אה... נוהג אחרת, ואולי בהרבה יותר תקיפות. ואומר - ראו, רגע אחד. נפטר בסדר. איך אומרים החיים ביד אלוהים. אבל תראו לנו איפה. תראו איפה חגופה.

כ.ה. מימון: לא אמרו לך איפה קברו אותו? מי קבר אותו?

שלום: לא, לא. אמרו - טיפלו בזה חברה קדישא וזה בטוח, כאן יהודים זה לא ככה, ולא ככה. מאז העניין הזה באמת גורם לנו הרבה כאב, וחרבה תהיות וספקות. מה עוד שבא העניין, שזה היה אחרי זה של השלישיה, זה היה מקרה כבר אחרי זה, אחרי שכבר היו בישראל ונולדו בראש העין והכל. וקרה מה

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

שקרה. אז זה יותר חיזק אצלינו את כל הסימני שאלה.

היו"ר: טוב. מודים לך מאד.

יחיאל: אני מבקש להסב את תשומת ליבכם שבבדיקה במשרד הפנים

היו"ר: יחיאל מוסיף פרטים.

יחיאל: על פי הבדיקה שלי במשרד הפנים, לשני דברים אני מבקש את תשומת ליבכם. הדבר הראשון, במסוף במשרד הפנים לא מצוין שהילד נפטר. זה נאמר לי במשרד הפנים באשקלון. הדבר הנוסף שהוא קצת תמוה בעיני, במה שמסרתי לכם, רשום כאן בהערות שהוא עזב ביולי '63. תודה רבה.

היו"ר: הוא שייך לקבוצה די ניכרת שעזבה ביולי '63. התופעה מוכרת.

יחיאל: נכתב ככה. כן.

כ.ה. קובל: כן, אנחנו מכירים את זה.

יחיאל: זה לא מעודד.

כ.ה. מימון: זה לא יוצא דופן, זה אחד המאפיינים בעדויות.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. קובל: בתעודות האלה.

יחיאל: הבנתי. תודה רבה.

היו"ר: תודה רבה.

היו"ר: מי העיד בפעם הקודמת? או לא העידו. יצחקי זה שם משפחה.
 רק שלחו שני העתקים זהים.

כ.ה. קובל: כן. יצחק שם משפחה.

העדה - הגב' רחמה יצחק.

היו"ר: העדה הבאה היא הגב' רחמן יצחק, בתיק 157/96. הגב' רחמה,
 אני מזכיר לך שעלייך לומר את האמת, את כל האמת ורק את
 האמת. אני רוצה לשאול אותך, אנחנו קיבלנו שתי בקשות, או
 פניות, והן

כ.ה. קובל: זהות.

היו"ר: זהות לגמרי. זאת אומרת אחת זה צילום של השני?

רחמה: כן

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היו"ר: את יכולה להגיד לנו מה קרה? מדוע יש לנו שתי בקשות? האם נכון שאנחנו צריכים לשמוע רק אחת מהן?

כ.ה. קובל: זה זהה.

רחמה: כן, היה ילד יש לו פריחה.

היו"ר: רגע, רגע.

כ.ה. קובל: מי כתב את המכתב עבור האמא?

_____ : נדמה לי ששלחה גם במכתב וגם בפקס, וכנראה שזה הגיע.

כ.ה. קובל: נכון, אחד באמת נשלח בפקס. היא עובדת בקוקה קולה?

רחמה: כן, כן.

_____ : אבל זה אותם נתונים.

היו"ר: אז אנחנו מבטלים את התיק הקודם. תיק 127.

כ.ה. קובל: עליתם מעירק?

רחמה: כן.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. קובל: וחבן יעקב נולד בארץ? בשנת 51'?

רחמה: כן, כן.

כ.ה. קובל: והוא

כ.ה. מימון: הם שני ילדים קטנים?

היו"ר: הגידי גב' יצחק,

רחמה: כן.

היו"ר: הבקשה מתייחסת להיעלמו של חבן שלך?

רחמה: כן.

היו"ר: יעקב יצחק?

רחמה: כן.

היו"ר: עכשיו, אתם עליתם לארץ בשנת 51' מעירק,

רחמה: כן.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

חיו"ר: ואיפה שיכנו אותכם? באיזה מקום?

רחמה: בכפר רחמן.

_____ : רעננה.

רחמה: רעננה.

חיו"ר: זה מחנה, או זה מקום פרטי שאתם

רחמה: מקום, כולנו עלו, אוהל וישבנו בזה שם.

כ.ה. מימון: מעברה קטנה היתה?

רחמה: כן.

חיו"ר: מעברה?

רחמה: מעברה, מעברה.

חיו"ר: איך אמרת שחשם?

כ.ה. קובל: מחנה יצחק.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. מימון: נחמן, נחמן

כ.ה. קובל: ברעננה.

רחמה: הביאו אותו, ילדתי אותו שמה.

כ.ה. מימון: את יעקב?

היו"ר: מה שם המעברה?

רחמה: במעברה, כן.

כ.ה. מימון: נחמן, נחמן.

היו"ר: עכשיו, את ילדת אותו במעברה?

רחמה: כן.

היו"ר: בתוך המעברה?

רחמה: כן.

היו"ר: ואיך זה, איך הוא הגיע ל... .

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

רחמה: עברנו לרמת השרון. במעברה. המעברה במורשח.

היו"ר: אהה..

כ.ה. קובל: במכתב אנג כתוב שיעקב נולד בדג'אני, זה טעות?

רחמה: כן. כן. לקחו אותו לדג'אני. לקחו אותו, וילדתי באמבולנס.

כ.ה. מימון: בן כמה הוא היה לשקחו אותו לדג'אני?

רחמה: חולה? היה שנה וחודשיים.

כ.ה. מימון: אתם לקחתם אותו לבית חולים דג'אני, כי מה היה לו?

רחמה: היה לו פריחה.

היו"ר: פריחה בגוף?

רחמה: כן, לקחה אותו ממני אחות. אמרה - יא, איזה ילד. יצאנו בחוץ, אמרה תשבו בחוץ. ישבנו בחוץ קצת. הלכנו לביתה. באנו למחרת, נראה אותו, אמרה לי - מת. איפה מת? אנחנו נקבור אותו. ניקח אותו אנחנו, לא נתנו. לא נתנו לחיכנס.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היו"ר: לא ראיתם אותו?

רחמה: לא.

כ.ה. מימון: ואתם לא יודעים עד היום איפה הוא נקבר?

רחמה: לא.

כ.ה. מימון: הלכתם אחרי שהוא מת לבית החולים לבקש?

רחמה: לא, לא הלכנו. אמרו - מת.

כ.ה. מימון: תעודה, משחו?

רחמה: לא.

היו"ר: אתם יודעים איפה הוא נקבר?

רחמה: לא. לא נתנו תעודת פטירה, לא נתנו כלום, ניירות כלום.

היו"ר: לא הלכתם לחברה קדישא בתל אביב?

רחמה: לא.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

חיו"ר: מה היה עם הפריחה בגוף?

רחמה: היה דם.

חיו"ר: היה לו חום?

רחמה: לא, לא היה לו חום. פריחה ככה. כמה נקודות.

כ.ה. קובל: כמו אדמת?

רחמה: אדמת, אדמת. כן.

חיו"ר: וזה חכל?

רחמה: כן, כן.

חיו"ר: כמה זמן היה חולה כאשר הבאתם אותו?

רחמה: רק לילה אחד.

חיו"ר: לא, בבית חולים היה לילה. אבל לפני זה, כמה זמן?

רחמה: לא, לא. רק זה. אותו שעה לקחנו אותו לבית חולים. היה

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

חולח.

היו"ר: זאת אומרת, ביום אחד ראיתם סימנים אדומים, חכי חכי רגע.
 עכשיו תשמעי מה שאני שואל. ביום אחד ראיתם סימנים

רחמה: לקחתי אותו לבית .. לקופת חולים.

כ.ה. קובל: גב' יצחק, תקשיבי רגע לשאלה עד חסוף.

היו"ר: רוצים לשאול אותך. ראיתם סימנים אדומים

רחמה: כן

היו"ר: לא עשה רושם של חולה מאד?

רחמה: לא.

היו"ר: לא. ולקחתם אותו אחרי שהיה בקופת חולים, לבית חולים.

רחמה: כן.

היו"ר: אמרו לכם בקופת חולים ללכת לבית חולים.

רחמה: לא, לא היה. באמצע הלילה לקחנו אותו.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היו"ר: אה, אחרי ש... כן. באמצע הלילה, וביום בוקר או ביום
 השני, כבר היה מת.

רחמה: כן.

כ.ה. מימון: מי לקח אותו לבית חולים?

רחמה: אני. אני וסבתא שלו, סבא שלו, וזה אחות של בעלי.

היו"ר: והמשפחה לא התעניינה אחר כך לשאול אם יש תעודת פטירה אם
 יש תעודה של... .

רחמה: לא, לא שאלנו כלום

היו"ר: של רופא,

רחמה: לא.

היו"ר: ומה עשיתם עד עכשיו?

רחמה: לא עשינו כלום

היו"ר: הלכתם לאיזה ועדה שהיתה קודם?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

רחמה: כן, עכשיו.

היו"ר: בבקשה

רחמה: כן, לפני חודש.

כ.ה. מימון: לא, לא. קודם.

רחמה: כן.

היו"ר: עכשיו, זה אנחנו.

כ.ה. מימון: תגידי גב' רחמה. אתם קיבלתם צו גיוס, נכון?

רחמה: כן, שלוש פעמים.

כ.ה. מימון: ובאה גם משטרה צבאית?

רחמה: כן.

כ.ה. מימון: יש לכם איזה נייר?

רחמה: לא, לא אמרתי - מת. מה לעשות.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. מימון: לא, אבל יש לכם העתק נאמר של צו הגיוס?

רחמה: לא. לא.

כ.ה. מימון: יש לכם מספר תעודת זהות שלו?

העז - מר כדורי יצחק

כדורי: אני יודע שאתמול הלכנו למשרד הפנים, בהרצליה. שנת '51 פחות או יותר תאריך הלידה שלו, אז יש את הנתונים האלה.

היו"ר: איזה? איזה מס' זיהוי?

כדורי: 050710

כ.ה. מימון: הוא נולד בארץ, כך ש.. חוץ מזה נולד להם עוד יעקב אחד.

כדורי: -2.

היו"ר: בסדר, יש לכם מספרי זהות רק של אלה שבאו עם החורים מעירק?

כדורי: מי שנולד פה לא היה. עכשיו, הוא מופיע חי וגר ברעננה,

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

תחת הכתובת שיכון רסקו 194.

היו"ר: יש לכם איזה מסמך ממשרד הפנים עם הכתובת הזו?

כדורי: רשמו לנו את זה בדף.

כ.ה. קובל: אבל יש לך אח בשם יעקב?

רחמה: כן.

כ.ה. מימון: עוד אח.

רחמה: על השם שלו.

כ.ה. קובל: הוא גר ברעננה?

כדורי: לא. הוא יליד '55 וזה יליד '51.

כ.ה. מימון: תגיד עוד פעם את מספר תעודת הזיהוי המשוער?

כדורי: 05071091-2. עכשיו, כל שנת '51 מופיע יעקב יצחק בן שבו פעם אחת. אין פעמים הבן של ...

כ.ה. מימון: זה נתון שקיבלת

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כדורי: מאתמול רק.

כ.ה. קובל: אתם קיבלתם גם הודעה לבוחר, כרטיס עבורו?

כדורי: לא. יכול להיות אבל אולי ייחסנו את זה לאח השני.

כ.ה. מימון: אין שום מסמך בבית על שני....

רחמה: לא, לא.

כ.ה. מימון: היפשתם?

כ.ה. קובל: הודעה לקבל ערכת מגן, גם לא?

כ.ה. מימון: בכל אופן אם תמצאו אז תשלחו לפי התיק הזה.

היו"ר: מה שימדך?

כדורי: כדורי.

היו"ר: איך?

כדורי: כדורי.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. קובל: כדורי יצחק?

רחמה: כן.

היו"ר: זה האח השישי. את הפרטים האחרונים הוסיף האח כדורי יצחק. תודה רבה לכם.

העדה - הגב' חנה חנש.

היו"ר: טוב, מעידה הגב' חנה חנש, בתיק 124/96. מי אתה בבקשה?

כ.ה. מימון: זה בעלה.

היו"ר: אז בבקשה תשב שם, על ידה, ואם תרצה ללחוש לה משחו אז בבקשה.

כ.ה. מימון: אולי היא לא זוכרת משחו..

היו"ר: חנה, אני מזכיר לך שעליך לומר את האמת, את כל האמת ורק את האמת. עכשיו, מה שלא כתבת לנו פה, באיזה עליה באתם? תימן?

חנה: כן.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היו"ר: ומתי הגעתם לארץ?

חנה: הגענו לארץ בשנת '49.

היו"ר: ואתם נשלחתם לעין שמר?

חנה: לעין שמר?

היו"ר: מחנה עין שמר.

חנה: כן,

היו"ר: בשנת '50?

חנה: כן.

היו"ר: איפה הייתם מ-'49 עד '50

כ.ח. מימון: הילדה נולדה ב-'50...

היו"ר: אתה רוצה להעיד, בבקשה. אחר כך כאשר נגיע לזה אז ניקח את המסמכים.

אז בשנת '50 נולדה תמי?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

חנה: נכון, למה בשנת '50?

היו"ר: ככה כתבת פה.

חנה: בסדר, נו.

היו"ר: והיא חיתה בריאה ושלמה?

חנה: בריאה ושלמה.

היו"ר: ונכון שביקשו אתכם לחכניס אותה לבית הילדים בעין שמר?

חנה: נכון.

היו"ר: בשביל לטפל בה יותר טוב.

חנה: נכון.

היו"ר: אתם גרתם באוחלים?

חנה: בחפיסים.

היו"ר: כן. עכשיו תספרי לנו אני מבין שנחגו איתך כמו עם שאר
 האימחות שהניקו, אמרו לך שתבואי שלוש פעמים ביום לתת לה

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

אוכל

חנה: נכון, נכון.

היו"ר: וזה נמשך חודשיים שלמים.

חנה: חודשיים שלמים.

היו"ר: עכשיו ספרי לנו מה קרה אחרי זה.

חנה: אחרי חודשיים?

כ.ה. מימון: כן.

חנה: הלכתי יום אחד בבוקר, ואני נכנסת רגיל להניק את הילדה. אחת תפסה אותי ואומרת - מה את רוצה? אמרתי - אני רוצה להניק את הילדה שלי. היא אומרת לי - אין מותק, את יודעת שהוא חולה. אמרתי לה - לא, אתמול בלילה, אני מניקה אותו. הוא לא חולה ולא... היא לא היתה חולה. היא לא חולה. והיא אומרת - מותק, הילדה שלך חולה. לכי הביתה, ותישארי יום שלם, יומיים, ואנחנו נודיע לך מתי תבואי להניק אותה. אמרתי לה - אבל החלב שלי, חבל לי על החלב. אני כל ילד מניקה שנתיים, שנתיים. אין תוספת. היא אומרת לי - אם את לא רוצה ללכת אנחנו מאד מצטערים.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. מימון: אנחנו?

חנה: מצטערים. אני יודעת בערבית, לא מבינה כלום, מילה. כאילו דחפו אותי, לכי.

היו"ר: היא לא ידעה ערבית?

חנה: היא לא ידעה ערבית, אפילו שהיתה מדברת איתי ערבית. אני לא הייתי מבינה אותה. הערבית שלנו אחרת, הערבית של הארץ אחרת.

היו"ר: אבל הבנת שהיא אומרת לך לכי.

חנה: לכי, מה אני אלך, אני מגיעה לבעלי אני שואלת אותו - אמרו הילדה חולה. אז טוב. חכי נמתין כמה ימים. המתנו היום הראשון, היום השני, אני הלכתי, אבל החלב שלי יורד לי. אמרתי - אני רוצה את הילדה שלי. אמרו - הילדה שלך בפרדס חנה בבית תינוקות. מרוב שאני טובה, ובעלי טוב, נסענו לפרדס חנה לחפש את הילדה. שמה מחפשים איפה, מי, מה, מו, שם..

כ.ה. מימון: פרדס חנה בית חולים או

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

חיו"ר: מה זה שם?

חנה: סתם שלחו אותנו.

כ.ה. מימון: אבל זה בית חולים בפרדס חנה או משהו?

חיו"ר: יש שם מרפאה או בית חולים או בית ילדים?

חנה: לא ראיתי כלום. כלום לא ראיתי.

חיו"ר: אז לאן הגעת?

חנה: הגעתי לפרדס חנה אין כלום. וחזרתי למחנה 80. הלכתי אליה. אין. הלכתי לחדרה. הכל כולו ברגל. מחפשת את הילדה, היא חולה. אף אחד לא אמר לי היא לא פה ולא שם. אין שום דבר, אין לה זכר. אם היא היתה חולה, אני יודעת שהיא חולה, היא מתה. תנו לי אותה, ואני אקבור אותה. לא יותר ולא פחות.

חיו"ר: הגידי, מישהו אמר לך שהיא מתה?

חנה: אחרי שלושה שבועות בא מישהו יגיד לי תביאי את התעודה של חבת, תביאי את התעודה שלכם. אנחנו נוסיף לילדה חלב. אמרתי - עכשיו אני לא נותנת תעודה. אין לי, יש לי חלב.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954

ישיבה מיום 18 במרץ 1996

תביא לי את הילדה. הוא אומר - תביאי את התעודה ותראי לי. אני חשבתי שאני הבאתי את התעודה, היה לי תעודה כזו קטנה, נייר כזה קטן. מחקו אותה וזהו. ולא חלב נתנו לי, ולא נתנו לי כלום. זה מה שאני יודעת מהתחלה עד הסוף.

חיו"ר: זה שמחקו כתבו על יד זה שהיא מתח?

חנה: לא. לא.

חיו"ר: מישהו אמר לך שהיא מתח?

חנה: אמרו לי שהיא מתח.

חיו"ר: איפה?

חנה: במחנה 80.

כ.ה. קובל: בעין שמר.

חנה: עין שמר זה מחנה 80 חיו"ר.

חיו"ר: זה אחרי שבאו ורצו...

חנה: לא, לפני אמרו לי שהיא מתח. אחרי שחם רצו למחוק אותה,

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

אמרו שאני אביא את התעודה.

כ.ה. מימון: תסבירי לי עוד פעם בבקשה. פה כתבתם שפניתם לפרדס
 חנה לבית התינוקות.

חנה: אבל לא היה לנו, לא היה בית תינוקות. אני למשל לא
 ראיתי, לא זוכרת שהיה שמה בית תינוקות.

כ.ה. מימון: ואז הלכת גם לחדרה? הלכת לחדר, איפה בחדרה? בית
 חולים או משהו?

חנה: לא בית חולים לא מצאתי.

כ.ה. מימון: מה, סתם לחדרה?

חנה: העירה הלכתי, אמרתי אני רוצה את הילדה. אני לא יודעת,
 אני עולה חדשה לא מבינה מה זה לכי, ותחזרי ותלכי.
 אבל...

כ.ה. מימון: אף אחד לא הדריך, או נסע איתך מהמחנה מעין שמר?

חנה: אף אחד, אף כלב לא ראיתי.

כ.ה. מימון: אז את ובעלך הלכתם לחפש?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

חנה: בעלי, לא יותר. הוא זה שעזר לי.

כ.ה. מימון: וכשלא מצאתם שום דבר?

חנה: לא מצאנו כלום, מה לעשות.

כ.ה. מימון: אז עד היום ישבתם?

חנה: ישבנו, לא שלחנו מכתבים

כ.ה. מימון: וגם לא בוועדות הקודמות..

חנה: לא.

כ.ה. מימון: למה עכשיו החלטתם לבוא אלינו?

חנה: לא, אנחנו שלחנו מכתבים לשרים בממשלה.

כ.ה. מימון: כן, כן. בסדר.

חנה: שלחנו מכתבים

כ.ה. מימון: לוועדות, לוועדות הקודמות לא פניתם?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

חנה: לא, לא. שלחנו מכתבים לתימני הזה...

כ.ה. מימון: יש לכם איזה מספר תעודת זהות של הילדה? יש לכם איזה
 נייר איזה תעודה? קיבלתם צו גיוס?

חנה: לא, לא קיבלתם.

כ.ה. מימון: יש מספר תעודת זהות שלה? אה.. רישום. זה תעודת
 העולה?

_____: כן. אני יכול להתקרב? הם באו עם עוד ילד, אחי שנפטר.
 שחם עלו מתימן אז מעודה נפטר.

כ.ה. מימון: מעודה היה גדול יותר?

_____: גדול יותר.

כ.ה. קובל: הוא נולד בתימן.

_____: פה כתוב נולד לחם ילד. אבל נולדה ילדה, פה כתוב מתח
 למעודה. הוא מת ולמעשה הם קברו אותה. פה כתוב נולד לחם
 ילד.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היו"ר: זאת אומרת כתוב פה תאריך הלידה של תמר,

כ.ה. קובל: מה תאריך הלידה?

כ.ה. מימון: שזה מתאים למה שאמרתם לנו, שנת 50'?

_____ : זה מספר הרישום. אברם זה אחי היותר גדול, הוא נולד ב-
 51'. אבנר זה אחי הבכור היום.

היו"ר: סאלם זה האבא,

כ.ה. קובל: אבל כתוב פה כאילו סאלם זה 1949. כאילו נולד ב-49'.
 התעודה צריכה להיות על השם של האבא. הנה - סאלם מעודה.

כ.ה. מימון: רגע, סאלם מעודה זה היה המשפחה?

כ.ה. קובל: כתוב פה...

כ.ה. מימון: מי זה מעודה? והמשפחה היה גם בתימן חנש? יש היום
 חנש, חנש זה שם שפה, או היה גם בתימן?

_____ : בתימן חנש,

כ.ה. מימון: חנש זה שם המשפחה עד היום.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

חנה: עד היום.

כ.ה. קובל: התעודה היא על שם האבא. עכשיו פה כתוב, חנה. שמות הילדים, מעודה סאלם 1949. זה מישחו שהוא יליד '49.

היו"ר: זה טעות. לא היה סאלם. אח. היה לך בן סאלם?

חנה: לא, זה בעלי סאלם.

כ.ה. קובל: לא, לא. יש בעלך סאלם רשום. אבל יש סאלם ב-1949?

כ.ה. מימון: יוכבד יש?

חנה: זה... .

כ.ה. מימון: ואבנר? אבנר?

_____ : אבנר ישנו.

כ.ה. מימון: הוא נודל ב-51?

_____ : כן

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. מימון : אחרי תמי

חנה : כן .

כ.ה. מימון : ותמי לא רשומה פה בכלל

כ.ה. קובל : פה כתוב נולד לחם ילד , אבל אני לא...

כ.ה. מימון : 2/4/51?

כ.ה. קובל : איפה כתוב 1? זה לא '51. זה משחזר...

כ.ה. מימון : יש פה מעודה מתה ב-8/5. אני מתאר לעצמי שחמעותה הזו

חיו"ר : סאלם זה טעות. מפני שפה כתוב האשה חנה, וצריך מקום לבעל

כ.ה. קובל : התעודה זה על שם הבעל.

כ.ה. מימון : הבעל פה. לפי דעתי מעודה הזו זה חכוונה לתמי כנראה.

כ.ה. קובל : לא, אבל היה מעודה שמת. היה מעודה.

כ.ה. מימון : אבל מעודה מת לפני '50. הוא בתימן,

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

_____ : לא, בעין שמר.

כ.ה. מימון : אה, פה.

_____ : הוא קבר אותו.

כ.ה. קובל : טוב, תצלם לנו את זה.

כ.ה. מימון : אין לכם בבית איזה ניירות על שם תמי?

_____ : אין, אין.

כ.ה. מימון : תעודת לידה או משחו. תחפשו. אם יש תעודת זכות אז אפשר איכשהו עוד לחפש.

_____ : אני יודע. אנחנו יודעים. הגיעה בחודש השמיני.

כ.ה. קובל : אז היא ילדה חודש אחרי שהגעתם ארצה?

_____ : כן. אנחנו הגענו, ונתנו לנו מין פחים בשביל לעשות אש, על יד החפיסים. היא ילדה שמה. בית חולים זה על ידינו, ועין שמר אולי 60 מ'. שמעו

כ.ה. קובל : אז אולי היא נולדה.. אתם באתם באוקטובר '49?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

_____ : כן .

כ.ה. קובל: לפי זה תמי נולדה בנובמבר '49?

_____ : כן .

כ.ה. קובל: לא, לא בשנת '50.

_____ : לא, מי אמר שבשנת '50? הילד נולד

כ.ה. מימון: בנייר כתבתם.

כ.ה. קובל: גם בנייר וגם אשתך אמרה.

כ.ה. מימון: זאת אומרת שהיא כנראה נולדה.

_____ : אנחנו הגענו, וחודשיים אחרי שהגענו היא ילדה אותה.

כ.ה. מימון: מתי נפטר מעודה?

_____ : ב-'50.

כ.ה. מימון: איפה, כשהייתם בראש העין?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

_____ : בעין שמר. אנחנו היינו בעין שמר.

כ.ה. מימון : בן כמה מעודה היה?

_____ : הוא היה בערך 4 שנים.

כ.ה. מימון : איפה קברתם אותו?

_____ : בעין שמר.

כ.ה. מימון : יש עד היום את המקום או לא?

_____ : אני לא זוכר את המקום. לקחו אותו,

כ.ה. מימון : אתה היית בהלוויה שלו?

_____ : אני הלכתי, אני ראיתי בעיניים שלי.

כ.ה. מימון : היית בהלוויה שלו?

_____ : כן.

כ.ה. מימון : איפה קברו אותו? אתה יכול לדעת איזה בית קברות זה?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

_____ : לא, היה בית קברות על יד פרדס, שמה בעין שמר.

כ.ה. מימון : בכרכור? בכרכור?

_____ : אני לא זוכר.

כ.ה. קובל : לא, הוא אומר בעין שמר. לא כרכור.

כ.ה. מימון : לא, הוא אומר על יד פרדס.

כ.ה. קובל : שער מנשה?

לא, על יד פרדס, ככה. אני חוזר שקברו אותו ואני עומד.
 זה אני רואה. היה אחד קוראים לו

כ.ה. מימון : אני מתכוון פשוט להכיר את בית הקברות.

_____ : אדוארד, אדוארד זה היה גומר עם הילדים. קוראים לו
 אדוארד. אני זוכר כמו היום.

כ.ה. מימון : אדוארד, כן.

_____ : אנחנו הגענו, אני אספר לך הכל. אני לא הייתי צריך את

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

המדינה, אני עם כסף. ואני הייתי מטפל עוד ביתומים בחו"ל
 ובארץ. אני בעצמי עד עכשיו מטפל באנשים. תודה לאל.
 העיקר הגענו מתי שהיא ילדה את הילדה, כנראה שמעו אחרי
 שלושה ארבעה ימים היא בחופש, אמרו שאסור שהיא תישאר ב--
 ---. אסור. באו אחיות. אנחנו לא יודעים מה זה בית
 תינוקות ולא מבינים.

היו"ר: טוב, זה היא סיפרה כבר. האשה סיפרה כבר.

_____ : רגע, אני אסביר לך בדיוק, ואתה תבין את הכל.

היו"ר: אבל אני הבנתי כבר. הכל הבנו בדיוק.
 זו שנתנה לנו על הראש?

כ.ה. קובל: כן, שנזפה בנו.

_____ : סליחה רגע, כבוד השופט. האבא רוצה לחוסיף בבית התינוקות
 שחם הלכו לפרדס חנה

_____ : שהגענו לפרדס חנה שהלכנו לעין שמר, לחפש את הילדה, יצאו
 שתי בחורות עם חלוקים לבנים, אחת שמנה ואחת היא רזה.
 אמרו לנו ככה - מה אתם רוצים? אני אמרתי - את הילדה. יש
 לנו ילדה, והיא בבית התינוקות בפרדס חנה. נסענו. הגענו
 לבנין. לא בנין מין פחים מין צריף. גדול גדול. עם

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

חלונות עושים כמו שמיכות. משקרים אותי. אני צועק רוצח
 את חילדה. ואחת אומרת - מה אתה צועק. אני עולה חדש, לא
 יודע. רציתי לקחת אבן

כ.ה. מימון: כל זה בפרדס חנה?

_____ : פרדס חנה.

כ.ה. מימון: מה זה שמה, בית תינוקות או מה?

_____ : בית תינוקות. גדול, מלא ילדים.

כ.ה. מימון: כן.

_____ : באה אשה אחת אומרת מה אתה רוצה. מה השם? אמרתי - תמר.
 אמרו - אין שם כזה אצלינו תמר. חזרנו לאחיות. שנינו אני
 ואשתי. הגענו לשם אשתי בוכה. היא לא יודעת מה שהיא
 אומרת. בוכה. הם שאלו למה היא בוכה, איפה? אמרו - בבית
 תינוקות.

כ.ה. מימון: איפה, בפרדס חנה. מי זה אמר לך בעין שמר, אתה זוכר
 את השם שלו?

_____ : לא, אם הייתי זוכר הייתי....

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. מימון: אבל זה היה מהנחלת המחנה.

_____ : מהנחלה, מהנחלה, אחיות הוא עוד בן אדם שמן. אם אני מכיר
 אותו עכשיו, אני יודע מה לעשות לו.

כ.ה. מימון: קוראים לו בוקי?

_____ : לא יודע. לא זוכר. אחרי זה שבא חורף שתי אחיות ואחת
 שמנה, ואני אומר לה את תהיי גבוהה ורזה. אני מכיר, הוא
 בן אדם בריא, זקן, רק שהראש הולך ככה. אני זוכר אותו
 כמו עכשיו, כאילו הוא בעיניים שלי עכשיו, אני רואה
 אותו. אחרי זה, היכינו יומיים, אני הולך, והיא בוכה כל
 הזמן. השדיים שלי ועם חלב, מה לעשות. אמא שלה, היתה
 עושה לה לא יודע איך עושים את זה בחורות. הלכנו אחרי
 יומיים. אמרו מתה. איפה הילדה?

כ.ה. מימון: איפה אמרו מתה? בפרדס חנה?

_____ : לא, שמה בעין שמר. גם היא מתה. איפה הילדה? תראו לנו את
 הילדה? אנחנו נביא אותה. מתי תביאו אותה? איך מתה? ואיך
 תביאו אותה.

אמרו אנחנו נביא אותה היום לקבורה. מתי תביאו אותה?
 הלכנו, תראו לנו, תסבירו לנו. היא מתה. מתה מתה. הלכנו

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954

ישיבה מיום 18 במרץ 1996

למנחל של המחנה, זה היה מחדרה קוראים לו כ.. שם כזה.
 אנחנו שואלים אותו, הילדה מתה? אומר - מה אני אעשה.
 אמרנו - איפה הילדה. צריך לקבור את הילדה. צריך להסתכל
 על הילדה. זה אסור לנו אנחנו צריכים להתאבל. אחרי
 חודשיים, לא מתאבלים, אולי ראינו אותה, לא ראינו אותה
 ולא כלום.

היו"ר: תודה רבה.

חנה: אני מבקשת שאם היא היה רק תראו לי אותה. אני לא אקח
 אותה בכוח, רק שאדע איפה היא. ואם היא מתה, יתנו לי את
 הקבר שלה. לא יותר.

כ.ה. מימון: מה שאתם רוצים, גם אנחנו רוצים בדיוק.

חנה: הם עושים לנו הפוך.

_____ : אני מטפל עד עכשיו באנשים, וטיפלתי בתימן, וטיפלתי
 שנכנסתי לארץ ביתומים, ועכשיו גם כן אני עוזר.

חנה: את יודעת למה כואב לי כואב לי, הלב שלי לא שקט. כי
 מראים אותם בטלויזיה כמו ביאפרה. ילדי תימן, והיא כולה
 חודשיים, ומראים אותם בטלויזיה כמו ביאפרה. לא היו לנו
 ילדים כאלה. הילדה שלי בת חודשיים, לא יותר. ומראים

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

אותם ארוכים כאלה.

היו"ר: טוב, אנחנו יש לנו עוד תיקים, תודה רבה לך.

היו"ר: (אני אתן לה על הראש)

סליחה, מה שמך?

העדה - הגב' טיצ'ר כרמלה

כרמלה: טיצ'ר כרמלה.

היו"ר: גב' טאצ'ר

כרמלה: טיצ'ר, כמו מורה. טיצ'ר כרמלה.

כ.ה. מימון: זה את?

כרמלה: כן.

היו"ר: את כותבת בפניה שלך שביולי פנית אלינו

כרמלה: כן. יש לי אישור הרשום. כי התוכחו איתי כאן שלא קיבלו

את זה, ואני שמרתי את אישור הרשום. יש לי אותו כאן.

כ.ה. קובל: יש לך העתק ממכתב מיוולי?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כרמלה: לא. לא. אנחנו היינו בדיוק בנסיעה לחו"ל ומסרנו את זה.

כ.ה. קובל: שלחת את זה לאותה כתובת ששלחת את המכתב הזה?

כרמלה: כן.

היו"ר: טוב, את פונה בענין היעלמה של אחותך סמיד דלאל?

כרמלה: סמוך דאל, אבל שמנו כיום יצחק. שינינו את השם מסמוך ליצחק.

כ.ה. מימון: במקום דלאל?

כרמלה: לא, לא. במקום שם המשפחה סמוך, שינינו ליצחק. אבל בזמן היעלמה נקרא סמוך, שם משפחתה היה סמוך.

היו"ר: עכשיו, מאיזה ארץ עלו ההורים, או שחם פה?

כרמלה: מעירק, וחם פה.

היו"ר: מעירק, באיזה שנה?

כרמלה: 1951, יולי.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היו"ר: והם הועברו לאיזה מעברה או מחנה?

כרמלה: שעריה, חיפה.

כ.ה. מימון: החורים זה יצחק גו'ליט ויוסף?

כרמלה: אכן כן.

כ.ה. מימון: יצחק זה במקום סמוך?

כ.ה. קובל: זה שם משפחה.

כרמלה: כן.

היו"ר: אז המקרה עם אחותך קרה בשער העליה?

כרמלה: כן.

היו"ר: ספרי לנו את הפרטים, ואני מזכיר לך שעליך לומר את האמת כולה.

כרמלה: הורי כפי שאמרתי עלו ביולי מעירק עם ילדה בת 7 חודשים. ילדה אחת ויחידה. בת שבעה חודשים. שצימחה אז שיניים.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954

ישיבה מיום 18 במרץ 1996

ומכיון

היו"ר: צימחה שינניס

כ.ה. קובל: באותה תקופה.

כ.ה. מימון: היא ילדה אותה פה?

כרמלה: לא, לא. היא באה עם ילדה בת 7 חודשים. בעקבות הצמחת השינניס היא לקחה בשלשולים אבל מאד קלים, לא קשים. ובעצת חברות מסביב אימי לקחה אותה למין מרפאה מאולתרת. מקום שריכזו בו ילדים לטיפול במשך היום, והיא נדרשה לבוא ולחניק אותה. היא באה לחניק אותה מספר פעמים, ובאחד הבקרים כשהיא באה לחניק אותה, נאמר להם וכל זה לרוב בתנועות ידיים, כי הם לא ידעו אף מילה בעברית, נאמר להם שהילדה חלתה במהלך הערב, ונלקחה לבית חולים רמב"ם.

ניתנו להם תלושי נסיעה, והם נסעו לבית חולים רמב"ם, ולאחר בירורים, שוב ללא ידיעת אף מילה בעברית, נמסר לאבי שהיא נפטרה. כשאבי חזר עם הידיעה הזו לאימי, אימי רצתה לראות את הגופה. וסירבו, אבל לאחר דין ודברים העמידו אותו בפתח של אולם גדול, ומבעד לדלת, די במרחק הראו לו, הוא מתאר את זה - ערימה של גופות, של תינוקות, עם בטן תפורה. הוא מתאר את זה כמו שקי יוטה תפורים. בכל

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

אופן הוא לא זיחה ממש מעל הגופה את הגופה עצמה, אלא רק הראו לו מרחוק, ועשו לו סימן של יהודי עם זקן הוא שיקבור אותה.

אנחנו מעולם לא קיבלנו שום מסמך, לגבי הפטירה, ולגבי הקבורה. והמשכנו לקבל תלושי מזון במשך כל שנות הצנע שבחם קיבלו מזון בתלושים. כאשר הגיעה זמנה להתגייס, נשלח לנו צו גיוס, אבל לצערי אין לי המסמך הזה, ונאלצנו להתגונן בפני דרישות חוזרות ונישנות לגייס אותה.

אה, שכחתי לציין פרט מאד חשוב. שליחה, אני חוזרת לבית חולים רמב"ם. אימי התעקשה שהילדה היתה בריאה, ומלאת חיוניות, ולכן חזרה לשער העליה, עם באותו יום, עוד באותו יום עם בת דוד שלי אבי. ושתיחן, זיחו את הילדה יושבת במיטה, אימי ניגשה אליה ולקחה אותה ביד,

כ.ה. מימון: אחרי שהודיעו שהיא נפטרה?

כרמלה: אחרי שהודיעו שהיא נפטרה. ובאמונה מלאה

כ.ה. קובל: איפה, איפה היא ראתה אותה יושבת?

כרמלה: במיטה, באותה מיטה שהיא היתה בה תמיד. במשך מספר ימים.

כ.ה. קובל: באותה מרפאה?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כרמלה: כן, הם חזרו לשער העליה, שמה הם גרו. היא לקחה את הילדה בידיים, אבל היא נחדפה משם וסולקה ואמרו לה שזה לא הילדה שלה. עכשיו, אני רוצה רק

כ.ה. מימון: רגע, רגע, אבל היא כבר היתה ברמב"ם?

כרמלה: נכון, אבל היא לא ראתה את הילדה שם.

כ.ה. מימון: איפה היא ראתה אותה?

כרמלה: בשער העליה חזרה. לאחר השחיה ברמב"ם הם חזרו לשער העליה.

כ.ה. מימון: כאילו שחזירו את הילדה לבית התינוקות?

כרמלה: לא, לא החזירו את הילדה. אימי חזרה

היו"ר: הילדה ברמב"ם לא היתה הילדה שלחם.

כרמלה: לא הראו להם ילדה. הראו להם מבעד לדלת ערימה של גופות. אבן הן חזרו לשער העליה, כי הם התגוררו שם.

כ.ה. מימון: כן.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כרמלה: ואימי הלכה לבית הילדים הזה, עם בת הדודה של אבי, ושתיחן זיחו את הילדה במיטה. אימי לקחה את הילדה על הידיים, אבל ממש עקרו לה אותה מהיד, וסילקו אותה משם בטענה שזה לא בתה. אני רק רוצה לתאר את מה שאימי הרגישה באותו רגע. אימי היתה בטוחה שהשלטונות הם שלוחי אלוהים. הם לא משקרים, והם לא מרמים, ולכן היא חשבה שאם מסלקים אותה משם ואומרים לה שזה לא הילדה שלה, אז היא צריכה לקבל את זה.

כ.ה. מימון: כלומר, לפי העדות של האמא בכלל לא לקחו אותה לרמב"ם?

כרמלה: לפי העדות של האמא, היא ראתה את הילדה לאחר שנאמר להם ברמב"ם שהילדה נפטרה.

כ.ה. קובל: ברמב"ם מישהו מהחורים ראה אותה בכלל?

כרמלה: לא. לא. מבעד לדלת של אולם גדול, הראו לאבי ערימה של גופות ממרחק.

כ.ה. קובל: זה בענין,

כרמלה: אבל לא אחת לאחת. הוא לא ראה את הילדה אחת לאחת.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. קובל: גם לא כשהיא חיה ברמב"ם?

כרמלה: לא, ברמב"ם הוא לא ראה אותה חיה.

אנחנו במהלך השנים היינו בקשר עם מספר גופים. ניסינו דרך משרד הפנים מכיון שהמשכנו לקבל מסמכים כאילו הילדה חיה, ניסינו בשלב מסוים דרך משרד הפנים, לראות אם הילדה אומצה, או שהיא... או משחו אחר שעבר עליה.

כ.ה. קובל: איזה מסמכים נוספים חוץ מצו גיוס קיבלתם עבורה?

כרמלה: קודם כל יש לי הפספורט שלה עם התמונה. יש לנו בקשה לתעודת פטירה שהורי הגישו בשנת '64. הילדה נעלמה ביולי '51. במרץ '64, הגשנו בקשה לתעודת פטירה, מכיון שלא האמינו לנו שהיא נפטרה. לא קיבלנו תעודת פטירה, אבל במהלך הזמן אני התכתבתי עם משרד הפנים, וניסיתי לראות אם הילדה אומצה. קיבלתי מסמך שבו נאמר לי שחדברים נבדקו, והילדה לא אומצה. אבל בו בעת אנחנו ביררנו במשרד הפנים, והכתובת שלה במשרד הפנים היתה כמו הכתובת שלנו באחד הבתים הראשונים שגרנו בהם, סמוך לזמן העליה בתל אביב. בשכונת התקוה.

בשלב הרבה יותר מאוחר לפני כ-10-8 שנים אבי חיה בקשרים עם ראש המשמר האזרחי בחיפה, וחם ניסו לחדור למחשב של משרד הפנים ולברר מה שם. ואבי אומר, אני לא ראיתי את זה כתוב. אבי אומר שהמחשב פלט שהעניין חסוי.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954

ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. קובל: חסוי?

כרמלה: מילה אחת - חסוי. בכל אופן אין לי את זה כתוב. אבל מה שיש לי כתוב, זה החתכתבות עם רשויות האימוץ, שבחם נאמר לי שהיא לא אומצה לאחר מכן כשהוקמה ועדת שלגי, פנינו לועדת שלגי

כ.ה. קובל: כן, את שלחת לנו גם את התשובה שקיבלתם.

כרמלה: לא, זה לא מועדת שלגי. אנחנו מועדת שלגי, בכל אופן, את צודקת. לאחר, אני שלחתי לכם את המסמך עם תעודת הפטירה?

כ.ה. מימון: לא, רק את ועדת שלגי.

כ.ה. קובל: לא, יש גם תעודת פטירה.

כרמלה: יש תעודת פטירה. כן. אבל לאחר שקיבלנו את תעודת הפטירה הזו, נשלח לנו מכתב נוסף, שבו נאמר לנו בערך לא לחתויחם לזה, כיון שאתם עדיין חוקרים את העניין, ולחכות לעניין.

כ.ה. מימון: יש לך מסמכים שלא שלחת אלינו?

כרמלה: יש לי את הפספורט, יש לי את הבקשה

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היו"ר: יש לך מספר תעודת זהות שלה?

כרמלה: כן. המספר הוא 72

כ.ה. מימון: רק רגע. זה מופיע אצלך במסמך?

כרמלה: כן.

כ.ה. מימון: אז אפשר לצלם.

כ.ה. מימון: האם יש לך עוד מסמכים?

כרמלה: יש לי גם את הבקשה לתעודת פטירה

כ.ה. מימון: הבקשה שלכם?

כרמלה: כן, שלנו.

כ.ה. מימון: לא, זה לא... חשוב לנו זה.

כרמלה: יש לי את התשובה של רשויות האימוץ.

כ.ה. קובל: איפה תעודת הזהות שלה?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כרמלה: בפספורט רשום מס' הזהות שלה. זה 7288613. מספר עוקב לחורי.

כ.ה. מימון: מספר עוקב למרות שחיא נולדה פה?

כרמלה: היא לא נולדה כאן, היא נולדה בעירק.

כ.ה. מימון: אה, נכון נכון. פספורט עירקי לא טוב? אין לך תעודת עולה?

כרמלה: אין לי תעודת עולה.

כ.ה. מימון: אז איזה תעודת זהות אפשר למצוא פה?

כרמלה: בפספורט נדמה לי רשום המספר. אני העתקתי אותו משם, הוא מספר עוקב למספר של חורי, אבל אולי אני טועה.

כ.ה. מימון: זה עירקי לא?

כרמלה: כן, אבל פה בארץ, רשמו להם את המספר.

כ.ה. מימון: על גבי הדרכון?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כרמלה: כן. כן.

כ.ה. מימון: בעברית או בערבית?

כרמלה: אני ראיתי את זה רשום בספרות לטיניות. 7288613 מופיע
 שם? בתחילה?

עכשיו יש לי כאן תעודת הפטירה, אם אין לכם. שהומצאה לנו
 רק עכשיו, בזמן האחרון. בבקשה.

כ.ה. מימון: יש לנו פה תעודת פטירה. תני לנו מה שלא צירפת.

כרמלה: לא צירפתי את המכתב האחרון ממשרד הפנים

כ.ה. מימון: שהיא תסביר באמת איפה תעודת הזהות כי אנחנו לא
 מוצאים.

כ.ה. קובל: שהיא תראה לנו איפה מופיע מספר תעודת הזהות.

כרמלה: טוב, אני אנסה למצוא את זה.

כ.ה. מימון: זה יש לנו, זה לא צריך. זה של שלגי? אנחנו צריכים
 את מספר תעודת הזהות.

כרמלה: טוב, אני לא רואה את זה כאן, אבל יש לי את זה רשום

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

בתעודת הפטירה.

כ.ה. קובל: גם בתעודת הפטירה שצירפת לנו לא רשום.

כרמלה: לא, אז אני תיכף אמצא את זה. אני במהלך השיחה איתכם
 אמצא את זה.

כ.ה. קובל: בסדר.

כרמלה: טוב, יש לי את זה בבקשה שלנו לחנפיק תעודת פטירה...
 מסמך משנת '64. יש לי המספר על בקשה לחוצאת תעודת
 פטירה, שאנחנו כנראה הגשנו, או שמילאו לנו במשרד...

כ.ה. קובל: את יודעת מאיפה המספר הזה לקוח?

כרמלה: אני לא יודעת. כיון שזה מספר עוקב למספר של חורי

כ.ה. קובל: אולי זאת ההנחה שזה היה מספר תעודת הזחות שלה.

כרמלה: לא, לא. אני לא חושבת שזאת היתה הנחה. אני חושבת שזאת
 היתה עובדה. אין לי רק המסמך שיש בו, יש מסמך של משרד
 הפנים שרשום בו, אבל זו היתה עובדה. לא הנחה.

כ.ה. מימון: 7288613?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כרמלה: 7288613.

כ.ה. מימון: אחח... זה מופיע במסמך. זה מספר רץ?

כרמלה: מספר עוקב למספר של חורי. אבי 1 בסוף, אימי 2, והילדה
 .3

כ.ה. מימון: היא הגדולה, היא חבורה?

כרמלה: הם באו עם ילדה אחת.

כ.ה. מימון: איתה?

כרמלה: איתה.

כרמלה: אני רק רוצה להביע משאלה. הכותרת שניתנה לוועדה היא
 הועדה וגו' ילדי תימן. ואני פוגשת כאן מי שאינם יוצאי
 תימן, וחורי אינם יוצאי תימן. ואני הייתי מאד מבקשת אם
 אפשר, לפעול למען שינוי שמה של הועדה. אולי ילדי עולי
 שנת 50' או משחו כזה.

חיו"ר: למה זה חשוב?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954

ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כרמלה: זה חשוב משום שאנחנו לא עולי תימן, ואם כבר מטפלים בדבר, אולי הדיוק חשוב.

היו"ר: אבל אנחנו שמענו אותך...

כרמלה: שמעתם אותי, אבל אני חושבת שהסדר צריך להיעשות.

היו"ר: אז תיפני אל ראש הממשלה שהוא ישנח את ח..

כרמלה: אתם יכולים לעזור בעניין.

היו"ר: אנחנו, למה?

כרמלה: אתם חרי מנסים לעזור, לא?

היו"ר: איזה עזרה יש בזה? אנחנו שומעים את העדות שלך, מה?

כרמלה: אין לי תלונה לגבי שמיעת העדות. אבל אני חושבת שבקביעה של חשם הזה, יש איזשהי עובדה שאולי קצת דוחקת את רגלינו לשוליים, ואני הייתי רוצה שאנחנו לא נידחק לשוליים.

היו"ר: מה זה? איך זה? תסבירי את עצמך. איך זה דוחק את רגלייך לשוליים?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כרמלה: אולי אני צריכה להסביר למה אני, שאני יוצאת עירק, גם צריכה לבוא בפניכם.

היו"ר: האם שאלנו אותך?

כ.ה. קובל: את לא נדרשת להסביר.

כרמלה: לא, אני נדרשת בפני אנשים. אני נדרשת פה ושם. ומכיון שהעניין לא קשה...

היו"ר: אז אני מציע לך. תסבירי לאנשים שהועדה שומעת גם תלונות של ילדים אחרים.

כרמלה: זה לא העניין. אני חושבת שחסדר הטוב היה מחייב. כיון שיש הרבה מתלוננים שאינם יוצאי תימן

היו"ר: יש לנו בערך 10,000 יועצים. בדיוק במעמד שלך. ויש לנו דברים יותר חשובים לטפל.

כרמלה: תודה. אתה מגלה הרבה רצון טוב.

היו"ר: את מגלה די הרבה חוצפה בדברים שאת כותבת. אבל אנחנו לא רצינו לעורר את זה.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כרמלה: אמרתי, שיש לי האישור הרשום. כן. ואתם טענתם שלא קיבלתם, ולי יש אישור רשום כאן, ואני יכולה להציג אותו קבל עם ועדה.

העדה - גב' סעדה יוסף

היו"ר: את סעדה?

סעדה: כן.

היו"ר: טוב, העדה הבאה, סעדה יוסף. בתיק 119/96.

סעדה: לדבר?

היו"ר: אני רוצה לשאול אותך, מאיפה עליתם, מתימן?

סעדה: כן, אנחנו עלינו מתימן.

היו"ר: באיזה שנה?

כ.ה. מימון: בסדר, תעזרי לה. את חבת שלח?

_____ : כן.

היו"ר: והפניה שלך נוגעת לבת שלך ששמה אסתר יוסף?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

סעדה: כן.

היו"ר: היה חשם שלה ערני כאשר עליתם?

סעדה: כן, ערני משפחה יוסף.

היו"ר: כן. וחיא נולדה, אתם לא יודעים את השנה הנכונה, כי
 כותבים

_____: נולדה ב-52'.

היו"ר: פה כתוב מ-1950 עד 53'. אז זה?

_____: 52'.

היו"ר: איפה הייתם משוכנים, באיזה מקום?

סעדה: אתה רוצה שאני אגיד לך מן ההתחלה?

היו"ר: אולי כאשר הילדה

_____: בגדרה חיינו גרים.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

סעדה: אני הייתי קודם בבית שאן. בבית שאן אני הייתי בחריון עם ילדה. ואחר כך עפולה, וילדה. אחרי שנתיים עברנו לגדרה.

כ.ה. מימון: ושם נולדה אסתר?

סעדה: בגדרה נולדה אסתר, והיא בבית חולים רחובות.

כ.ה. קובל: בבית החולים ברחובות?

סעדה: (מדברת בערבית)

חיו"ר: קפלן?

_____: לא לא ברחובות.

כ.ה. מימון: היה ברחובות בית חולים ליולדות. כן.

סעדה: יום חמישי,

_____: הרגישה לא טוב.

סעדה: ויום שבת, ויום ראשון הלכתי לרופא. קוראים לרופא ד"ר לדרר.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. מימון: זה כשהיא היתה בת חצי שנה?

סעדה: לא, רק בת 8 חודשים.

כ.ה. מימון: היא חלתה?

סעדה: היתה חולה מן שעול. מתשעלת קצת. אמר לי הרופא תיקחי אותה לבית חולים סרפנד. אמרתי לו -

כ.ה. קובל: לאיזה בית חולים?

כ.ה. מימון: צריפין.

סעדה: בית חולים סרפנד. אמרתי - איך אני אקח אותה אין לי כסף. אני לא רוצה ללכת. רשם לי בפתק, לכי לתחנה ו... (לא ברור). לקחתי אותה לסרפנד,

_____: באה איזה אחות לקחה מהיד שלה את הילדה, וחכניסה אותה למחלקה, ואמרה - אנחנו נטפל בה, לכי הביתה. טוב, אז היא הלכה הביתה.

סעדה: הילדה בוכה, בוכה בוכה. אומרת - אני אקח את הילדה, להרגיע אותה. לא, תסתלקי. לא. סגרה את הדלת, אין ילדים הרבה. אולי אחד או שניים. הפשיטה אותה וזורקת לי את

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

הבגדים.

כ.ה. מימון: ושלחה אותך משם?

_____ : שלחה אותה הביתה.

סעדה: כן, לכי הביתה. אני לא הולכת. הלכתי חצי שעה, עוד שעה.
 ותבכי תבכי תבכי. היא נותנת לי מן החלון מסתכלת, סוגרת
 את הדלת. וברחה.

כ.ה. מימון: רגע, מי ברח?

היו"ר: האחות.

סעדה: האחות.

כ.ה. מימון: כשראתה אותך מן החלון?

סעדה: ברחח.

כ.ה. מימון: ברחח, כן. מי ברח, את או האחות?

כ.ה. קובל: מי ברח?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

סעדה: האחות ברחח. והיא בוכה, בוכה. בבקשה, אני ארגיע את
 הילדה.

היו"ר: עזבת אותה אחר כך, עזבת אותה והלכת הביתה.

_____ : בקיצור, עזבה אותה והלכה הביתה. אחרי כמה ימים, יומיים
 הלכנו לבקר אותה.

סעדה: לא, אני לקחתי אותה, הלכתי ביום שני לבקר אותה. אמרתי,

כ.ה. מימון: רגע, רגע. ביקרת אותה היית בתוך בית החולים, ראית
 שהיא בסדר.

סעדה: כן, היא בסדר. הלכתי הביתה. היום השלישיאומר לי הבחור
 שלי הלכתי, אומרת לי אל תאכילי אותה יותר, תשמרי על
 הילדים. היא בדיאט.

_____ : הלכנו יחד איתו

היו"ר: תיגשי אל המקרופון.

כ.ה. מימון: בת כמה את היית אז?

סעדה: אולי בן 9 חודשים.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. מימון : את, את?

_____ : בת 12, 13 משחו כזה.

היו"ר : טוב, תמשיכי את, כי אנחנו לא מבינים מה שהיא אומרת.

כ.ה. קובל : מה שמך?

_____ : צביה, צביה אברהם.

מעידה - הגב' צביה אברהם

היו"ר : טוב, ממשיכה בעדות צביה אברהם, אחות של אסתר, שחיתה בת 12 כאשר קרו המקרים האלה. נכון?

צביה : כן.

היו"ר : אז אנחנו כבר בפעם הראשונה שהיא חזרה לראות את הילדה, ומצאה שהיא בסדר.

צביה : כן, אז הלכתי עם אבא שלי

כ.ה. קובל : למחרת?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

צביה: אחרי יומיים, הלכתי עם אבא, וביקרנו אותה.

היו"ר: זה בבית חולים?

צביה: בבית חולים צריפין. כן. הלכנו אליה, ראינו אותה, ראינו שהיא מרגישה טוב, אז אמרנו לאחות - אנחנו רוצים לקחת אותה, להוציא וזה, אומרת - לא, אסור אסור לכם לקחת אותה, אסור לכם ליגוע בה, רק תיראו אותה ותלכו הביתה. טוב, הלכנו, ראינו אותה, כמו שסיפרו לנו. היינו תמימים, לא ידענו כלום, אמרו לנו ככה, עשינו ככה. יצאנו החוצה, הלכנו הביתה, עוד יומיים שלושה באנו לבקר אותה, אמרו לנו - הילדה מתה. היא לא נמצאת כבר בזה... טוב, תנו לנו אותה. אם היא מתה, אז למה לא שלחתם לנו מכתב, לקבור אותה, מה מו. שום דבר. אמרו לנו - היא מתה. טוב, מתה. אז

היו"ר: הלכתם.

צביה: הלכנו הביתה, ו... עד היום הזה לא ראינו אותה. א-קיצר, לפני איזה 18-20 שנה שלחו לנו מכתב גיוס לאחותי, שלחו. יש לי אחות, היתה בת 17. עם אסתר יוסף. אז היא אומרת אולי הם התבלבלו. אני צריכה ללכת. היא, אמרו לנו שהיא מתה.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. מימון: שלחו צו גיוס על שם אסתר?

צביה: על שם אסתר. אז אחותי היא הולכת ללשכת הגיוס, אומרת להם - לא, קוראים לי אהובה, לא קוראים לי אסתר. אמרו לה - טוב, אז זה טעות. לקחו את המכתב ממנה, והיא חזרה הביתה. וזכו.

היו"ר: לא גייסו אותה במקום?

צביה: אמרו לה אנחנו נשלח לך מכתב הביתה. אחרי כמה חודשים באמת שלחו לה מכתב הביתה, לאחות השנייה.

היו"ר: עכשיו, תגידי לנו. מי החליט לשלוח אותה לצריפין?

צביה: זה הרופא.

היו"ר: ד"ר לדרר?

צביה: כן, הוא אמר חילדה..

היו"ר: הוא בדק אותה, לא בבית חולים.

צביה: בקופת חולים. במרפאה.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היו"ר: ולפי ההמלצה שלו לקחתם אותה לצריפין, ואז התחוו הדברים האלה.

צביה: כן. וככה זה היה.

היו"ר: את זוכרת מישהו מבית חולים צריפין,

צביה: לא, אני לא זוכרת אף אחד. אחיות.

היו"ר: ראית רק אחיות? רופא לא ראית?

צביה: לא.

היו"ר: אחרי זה הלכתם לבקש תעודת פטירה?

צביה: ביקשנו תעודת פטירה, והם אמרו לנו נשלח לכם.

היו"ר: ממי ממי? מבית החולים?

צביה: אמרו, נשלח לכם הביתה.

היו"ר: ולא שלחו?

צביה: לא שלחו.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היו"ר: ואתם לא יודעים באיזה בית קברות לפי דבריהם קברו אותה?

צביה: אמרנו להם תנו לנו לקבור אותה, אמרו לנו אנחנו נקבור אותה. אל תדאגו. אתם עולים חדשים. אתם.. באמת גם אנחנו כמו שאומרים התקשינו, לא היה לנו רכב, היינו עולים חדשים. לא ידענו כלום. ומרחקים ללכת. וזה מה שיצא.

היו"ר: אתם

צביה: כל הזמן דרשנו ודרשנו, אבל אין למי לדרוש. אין מי שיעזור. לא היה מי שיעזור אז.

היו"ר: הצו גיוס הזה שבא על שמח, שמסרתם לאחובה, האם הוא נמצא עוד בידיכם, או ש...?

צביה: לא.

היו"ר: הם לקחו אותו?

צביה: הם לקחו לה אותו. הם אמרו תביאי את הצו גיוס הזה, אנחנו נשלח לך אחר.

היו"ר: אבל את זוכרת בדיוק שבא צו גיוס על שם אסתר?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

צביה: כן.

היו"ר: בערך בגיל הגיוס?

צביה: בגיל הגיוס, כן.

היו"ר: פניתם למשרד הפנים, קיבלתם איזה תעודה ממשרד הפנים?

צביה: לא, אבא שלי הלך למשרד הפנים לבדוק. אחרי ש.. לא מזמן.
 ואמרו לו שאנחנו אין לנו את השם הזה. אמר - טוב, יש
 מספר זיהוי, זהות, תביאו לי משחו. שום דבר, אמרו לו אין
 לנו.

היו"ר: מה את יכולה להגיד לנו בקשר למצבה הבריאותי כאשר הכנסתם
 אותה לבית חולים?

צביה: היא היתה בריאה. לא היה לה כלום. היה לה קצת

כ.ה. קובל: אמרת שהיא השתעלה?

צביה: בסדר, קצת השתעלה.

כ.ה. קובל: אולי היתה לה שעלת?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

צביה: לא יודעת. לא היתה לה שעלת כרונית או משהו. סתם. בערב השתעלה, בבוקר לקחה אותה לקופת חולים. כי לא היה לנו כלום אז. שום דבר לא היה. בסך הכל היה רופא, ו...

חיו"ר: אבל בדרך כלל היא היתה ילדה בריאה?

צביה: כן, 8 חודשים לא היה לה כלום. זה היה פעם ראשונה שהיא חלתה.

כ.ה. מימון: תגידי צביה. יש לכם איזה מסמכים של הילדה עם תעודת זהות או משהו.

צביה: לא, לא. אין לנו כלום. אבא שלי קיבל אז תעודה חדשה, ואז חכל נמחק.

כ.ה. מימון: מה קרה מאז עד היום? עד שפניתם אלינו? אני רואה שלא פניתם לשום ועדה מאז?

צביה: לא פנינו, כי לא ידענו שאפשר היה למצוא משהו.

כ.ה. מימון: לא ידעתם, לא שמעתם? יש ועדת שלגי, לא פניתם לוועדות קודמות, בראש העין היתה ועדה ציבורית, לא פניתם?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

צביה: לא פנינו.

כ.ה. מימון: אז למה עכשיו פתאום החלטתם לפנות?

צביה: בגלל שחביאו גיוס לאחותי.

כ.ה. מימון: מה זה חביאו גיוס?

חיו"ר: צו הגיוס.

צביה: בגלל הצו גיוס.

כ.ה. מימון: אבל צו גיוס היה לפני 30 שנה. אני שואל למה עכשיו פתאום פניתם? מה קרה?

צביה: כי התעוררה הבעיה הזאת, אז לכן אנחנו גם התעוררנו. בגלל שראינו שיש מי שיעזור.

כ.ה. מימון: בסדר, היא נתנה תשובה. כי חיתה התעוררות גם לפני 15 שנה, אבל זה כנראה לא הגיע אליכם.

צביה: לא הגיע אלינו.

כ.ה. מימון: עכשיו, עם ההתעוררות והתקשורת החלטתם לפנות.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

צביה: החלטנו לפנות. אמרנו מה שיהיה. אם יהיה לנו מזל

כ.ה. מימון: ואם תחפשו בבית אתם תמצאו איזשהו מסמך, בבית?

צביה: לא, לא. אין סיכוי.

היו"ר: טוב, שחיה לה עוד ילד וגם הוא השתעל

צביה: היא רצתה, ובסוף גם לא הסכימה. אמרה אם כבר הילדה מתה,
 אז אני לא רוצה שהילד הזה. השאירה אותו בבית וטיפלח בו

כ.ה. מימון: והוא בריא עד היום.

צביה: ברוך השם. כבר יש לו 6 ילדים.

היו"ר: תודה רבה.

פדידה: _____

היו"ר: זה האחרון לחיום?

כ.ה. קובל: כן.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

_____ : מי זו אביבה גולן? זה את?

כ.ה. קובל: אפשר לראות?

_____ : אחובה גולן.

היו"ר: נחזיר לך את זה.

כ.ה. מימון: זה תעודת האימוץ.

היו"ר: העדה הבאה גב' פדידה ז'קלין, בתיק 110/96, אני מזכיר לך שעליך לומר את האמת, את כל האמת ורק את האמת. גב' פדידה את שייכת לאחת העליות. מאיפה באתם?

פדידה: אנחנו באנו ממרוקו.

היו"ר: מרוקו.

פדידה: בשנת '48.

היו"ר: בחודש מאי-יוני '54 אתם כבר הייתם בשיכון של קבע, לא הייתם במעברה או משחן?

פדידה: לא, לא.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היו"ר: איפה גרתם?

פדידה: אני התחתנתי בירושלים, ועברתי ליפו. אז זה היה גבעת עליה. את בתי הבכורה ילדתי בירושלים בואלח.

כ.ה. מימון: לא, מדברים על הילדה הזו.

פדידה: כן, זה כן. כאן אני הייתי בת 20, היה לי הריון תקין לגמרי.

היו"ר: אבל כתוב פה שהלכת לבית חולים צהרון ללדת.

פדידה: כן, הלכתי ללדת.

כ.ה. מימון: זה על המקרה הזה?

פדידה: כן, על המקרה הזה.

היו"ר: ואמרו לך שאת ממש לפני הלידה,

פדידה: בדקה אותי חמיילדת, אמרה לי - את ממש לפני לידה, הכל בסדר. הכניסו אותי לחדר לידה, בדקו אותי שני רופאים וקבעו שאני לא יורדת מהמיטה עד שאני אלד.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היו"ר: אז איך את אומרת שילדת בירושלים?

כ.ה. קובל: זה את הבת הבכורה.

פדידה: הראשונה. הבת שלי הבכורה.

היו"ר: אה, סליחה. אז את הבת הזו שמדובר בה, ילדת

פדידה: בן, זה לא בת זה בן. בצהלון בדג'אני.

היו"ר: בצהלון בדג'אני. כן.

פדידה: בערך בשעה 13:30-14:00, אז קיבלתי מים. באו הרופאים, עשו חצי מיטה, הרדימו אותי, וככה זה. אני אומרת לחם למה אתם מיילדים אותי בכוח? מה יש לי? יש לך איזה בעיה קטנה. אנחנו נסדר את זה. אני רוצה לדעת למה. הכל היה תקין. אני בסדר. מה יש לי? גברת, תרגעי, את תלדי. התעוררתי בערך בשעה 18:00 היה שם רופא, אומר לי - את ילדת ילדה מתה. אמרתי לו - אני לא ילדתי ילדה מתה, אני ילדתי בן, ואתם הרגתם לי אותו. ככה אני בתוך טשטוש. אחר כך באה חמנקה אומרת לי - גברת את ילדת ילד מאד יפה, מזל טוב. אמרתי - תודה. אחרי שהתאוששתי לגמרי מן החרדמה, אני אומרת לרופא - אני רוצה לראות מה ילדתי, מה

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

היה לי בבטן. תסלחו לי על המילה, אמרתי באותם המילים -
 היה לי חתול, כלב בבטן, אני רוצה לראות מה ילדתי.
 אומרים לי - גברת ילדת בן מת, וזרקנו אותו.
 אז אני אמרתי - איך אתם זורקים ילד? מה זה זרקנו אותו.
 אומר לי - גברת, זהו זה. העבירו אותי למחלקת נשים, לא
 עזבו אותי עם היולדות. אחרי יומיים אמרתי, אני רוצה
 ללכת הביתה. אני לא רוצה להסתכל על הפרצוף שלך. לרופא.
 אומר לי - את חותמת לנו על מסמכים. אני אז, הייתי בת
 20, לא ידעתי לכתוב לא ידעתי לקרוא. בתמימותי חתמתי על
 מסמכים די גדולים, שלא ידעתי מה הם המסמכים, ומאז עד
 היום אני בתחושה שיש לי ילד מסתובב בעולם.
 אני הלכתי לרבנים, וכל התחושה שלי, הילד שלי חי. אם זה
 בחגים אני מרגישה את זה, ואם זה בכל הזמן, אני מרגישה
 שיש לי ילד באיזה מקום שהוא.

כ.ה. מימון: את לא ראית שום דבר אחרי הלידה?

פדידה: כלום, בעלי בא אז הרופא אומר לו - מה אתה מעדיף את הבן
 או את האשה?

כ.ה. קובל: זה היה לפני הלידה?

פדידה: אחרי הלידה. לא נתנו לנו לא קבורה, לא תעודת פטירה, לא
 שום דבר.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. מימון: את גם לא ראית שום דבר?

פדידה: כלום לא ראיתי. כאילו שילדתי ובלעה אותו האדמה.

כ.ה. מימון: זה היה כבר לידה שניה?

פדידה: זה היה ילד שני.

כ.ה. מימון: זאת אומרת, היה לך כבר איזה נסיון.

פדידה: שום דבר. אני ילדתי בואלח, ילדתי ילדח בריאח, וכל
 חהריון שלי הזה, על מה מדובר. הייתי בריאח, הייתי חזקה,
 הייתי צעירה, עם כל הכיף שלי הלכתי ללדת. אני חוזרת
 חביתה בלי לדעת מה היה לי בבטן.
 אז אני מבקשת אם יש איזה, שיחיה עזרה שאני אוכל באיזשהו
 צד, לראות מה. תעודת זהות או משרד הפנים, או איזה פניה
 שחיא שיכולה להראות לי דרך. כי לא זורקים ילדים.

היו"ר: תגידי, הרדימו אותך?

פדידה: הרדימו אותי.

היו"ר: וכאשר התעוררת?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

פדידה: התעוררתי מצאתי רופא על ידי. אני אומרת לו - מה ילדתי?
 הוא אומר - ילדת ילדה מתה.

היו"ר: את כל הזמן דיברת, ועכשיו אני שואל שאלה, ואת לא נותנת
 לי לגמור.

פדידה: אה, בבקשה. בבקשה.

היו"ר: הרדימו אותך, וכאשר קמת ראית אם עשו לך ניתוח?

פדידה: לא, לא. אין לי שום ניתוח.

היו"ר: שום דבר?

פדידה: כלום, שום דבר. לא ניתוח, לא טיפול. יש לי פה מסמך על
 התאריך האמיתי של הלידה, אנחנו אחרי כמה שנים, אני כל
 הזמן הייתי בתחושה שהילד שלי לא מת. ולא היתה לי בת,
 היה לי בן בבטן. כתבנו לצחלון אמרו לנו - אחרי 20 שנה
 אנחנו משמידים. אין לנו שום רישום של לידה.
 אחר כך שוב פעם שלחנו לוולפסון, כי זה הכל עבר
 לוולפסון. אז קיבלתי את התאריך חמדויק של הלידה. שעת
 לידה, משקל הילד והכל.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

כ.ה. קובל: ופה כתוב שזה בן באמת?

פדידה: כן. כתוב שזה בן.

כ.ה. קובל: אפשר לראות?

פדידה: כן. בבקשה.

היו"ר: וכאשר סיפרת על רופא שאמר שזרקו את הילד התכוונת לד"ר ריקובר?

פדידה: אני לא ידעתי איך קוראים לו אז. אגיד לך את האמת. אני כל הזמן משחזרת את הדברים.

היו"ר: ידעת שהוא היה מנהל המחלקה?

פדידה: נודע לי לאחרונה.

היו"ר: לא, אבל...

פדידה: אז אני לא ידעתי את השם של הרופא.

היו"ר: חרופא שחתייחס לא בסדר כלפיך,

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

פדידה: אני לא זוכרת את השם שלו.

היו"ר: את ידעת אז? את לא יכולה להגיד שזה היה ד"ר ריקובר?

פדידה: לא. בוודאות לא. אני רק יודעת שמנהל המחלקה משנת '50 עד
 שנת '60 היה פרופ' ריקובר.

כ.ה. מימון: מנהל המחלקה..

פדידה: מנהל מחלקת יולדות. אבל הרופא הזה שיילד אותי, כל הזמן
 התמונה שלו בפנים שלי. הוא היה נמוך, לבן כזה, עם
 עיניים כחולות, וכשכתב לי כביכול את המסמך שאני חותמת
 עליו, הוא לא הרים את העיניים שלו.

כ.ה. מימון: הוא נראה צעיר או...

פדידה: לא, לא. הוא היה אולי אז בן 40+ משהו כזה.

כ.ה. קובל: את הזכרת במכתב שלך, שאמרו לך שיש לך איזה בעיה,
 שחתינוק שוכב לרוחב.

פדידה: כן, כן. אבל לא היה לו כלום.

כ.ה. קובל: ובסוף חרדימו אותך, ולא עשו ניתוח.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 18 במרץ 1996

פדידה: שום ניתוח, שום טיפול, שום עיסוי בבטן, שום כלום. את
 נשארתי עד הלידה. במילים האלה. 3/6/54. זה התאריך
 המדוייק שלו.

כ.ח. מימון: צריך לצלם את הכל, את שלושתם. יש שם בלטינית משחו
 כתוב.

היו"ר: טוב, בבקשה. גמרנו. אנחנו רק ...

פדידה: יש איזשהי דרך שאפשר לברר חלילה מה עם תעודת זהות, מה
 עם ..

היו"ר: זו העבודה שלנו, אנחנו עוד לא יכולים להגיד שום דבר. את
 רק היום מוסרת עדות.

פדידה: כן, אחרי שקמה כל המחומה של כל הילדים, אז אני .. אני
 אומנם שירדתי מבית חולים אמרתי לאבא שלי, על המקום, אני
 רוצה לעשות משפט אבא. זה לא נראה לי. ילד מת נותנים
 אותו לקבורה. מראים. זה אמא.

היו"ר: טוב, חבל שלא עשיתם משפט.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 18 במרץ 1996

פדידה: אבא אומר לי - לא, מה את הולכת עכשיו למשפטים, במילים של הסבים שלנו והאבות שלנו. זה סגר אותי ועזב אותי עד היום הזה אני יודעת שיש לי ילד פה בעולם.

היו"ר: טוב, אחרי שתצלם תתן לה ולנו את החעתקים.

סוף דיון